

# KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

belső farkasutczában 81 szám alatt.

Megjelen e lap hetenkint négyszer u. m. Vasárnap, Kedden, Csütörtökön és Szombaton.  
 Ára évnegyedre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: négyhasábos sorért először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 kr. Hirdetés után 30 kr. bérletdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Kölozsvár, Január 8-kán 1862

(D) A „Donau Zeitung, mely a mint tudva van, az államminiszter félhivatalos lapja, utóbbi időkben nagy kedvét leli abban, hogy mutogassa, miszerint Magyarország aránylag mindig sokkal kevesebb adót fizetett mint Ausztria örökös tartományai; s észlelő-díszet folytatni igyekszik, hogy Ausztria régibb adósságai is éppen azért nőttek, mert a magyar királyság nem járult a közszükséghez kellő összeggel.

A „Don. Ztg.“ elmékedésében egészen mellőzi azon jogviszonyt, melyben a magyar királyság állott az ausztriai birodalomhoz; feleli, hogy a mi ő kötéseink természeténél fogva, a mi minket a birodalommal összecsatolt, az a közös uralkodóház vala, s kötelezettségünk a közre nézve csak annyiban terjedt ki, hogy a közös birodalom védelmére bizonyos számú fennálló katonaságot tartóztunk adni, mely Erdélyre nézve legutoljára két gyalog és egy lovas ezredben volt megállítva; s hogy ezen contingensre eső költség fedezése volt, az a mi jogilag illette e királyságot; ezenkívül volt az uralkodóház civilisteje; a küludvaroknál képviselő, s más ily közös kiadások, melyeknek hordozására, kivált ha még az el nem feledhető államjavarok jövedelmét oda számítottuk, melyek régen a fejedelmek háztartására s állandó hadseregére fordítottak, bizonyosan a magyar királyság egyes tartományai, s így az egész általában sokkal nagyobb összeggel járult a közös háztartáshoz, mint mennyivel az ő szerződések alapján, s azoknak szigorú megtartása szerint járulni köteles lett volna.

Sőt ha a dolgot erdélyi szempontból vizsgáljuk, még határozottabban meg lehet hiusítani a „Donau Ztg.“ minden állításainak jogi alapját.

Akkor nyvsnis, midőn Erdély a magyar királyság alá visszament, Leopold császár és magyar királylyal kötött szerződése szerint, mely a leopoldi oklevél neve alatt ismeretes, csak is béke idején 50,000 tallér, az Erdély s Magyarország ellen folyó háboru idején pedig 400,000 forint adót tartozott fizetni; annak kivétele s fölszedése módját mindig az országgyűlés határozván meg.

Im az óta az adó az ezerekről milliókra emelkedett, s már azon összeg is százszoroson felülmulta az ő kötés szerinti quantumot, melyet a Bethlenről nevezett rendszer behozott, s melyet az 1754-ki országgyűlés el is fogadott oly kikötésekkel, melyeket a kormányzás nem igen híven tartott meg; éppen nem igyekezvén évenként összehívni az országgyűlést, mely az ezen rendszer szerint fölszedendő adó mennyiségét az alkotmány értelmében mindig meghatározhatta. Ebből következett, hogy a felsőbb kény szerint kivett adó mindig felülmulta azon összeget, melylyel az ország ő kötései s későbbi végzményei alapján tartozott. És így bizonyosan ha mi is egy számítás tennénk azon plusról, mit adótartozásunkon felül az osztrák burocracia tartása, s a bund és Ausztria érdekében folytatott háboruk költségeire fizettünk, számításunk kedvezőbben és alaposabban ütne ki mireánk, mint a „D. Zeitung“ Ausztriára nézve.

A magyar királyság közigazgatása, törvénykezése, közlekedési és kereskedelmi viszonyai, tanintézetek stb. az állam kiadások összegében sokkal kisebb tért foglaltak el, mint a minő viszonyban állott ezekre eshető adófedezése, az örökös tartományok idefordított adójához. Sőt bizonyosan igen sok arany ment ki bérceink közül oly kiadásokra, melyeknek egyenest más tartományok érdekei szolgáltak tárgyul.

Azt pedig a „D. Ztg.“ sem hozhatja kétségbe, hogy legalább 1848-ig a magyar királyság ugyan egy uralkodás, de egészen elkülönített kormányzás alatt állott, s joga volt évi budgetjét meghatározni, melylyel egy saját keblő költségeit, mint a közös birodalom védelme és fenntartása iránt a pragmática sanctio s az 1791-iki törvényekben elfogadott tartozásait fedezte.

Midőn a magyar királyság közigazgatása, törvénykezése olcsó, midőn ennek intézeteit az állam nem dotálja, midőn ennek kereskedelmét legkevésbé sem gyámolítja, midőn a magyarok érdekein s kö-

telességein egészen kívül álló, s egyenesen csak az örökös tartományok érdekeit védő német szövetségi váraknak csak élelmezésére, s fenntartására évenként 925,700 ft., az ezeket védelmező harcosokra 1,282,200 forint, s Mainz tüzerigazgatóságára 9278 forint adatik ki évenként; midőn egy szóval a magyar királyság különböző belső szervezeten, s különböző külső érdekekkel állott mindig a birodalom többi tartományai mellett, midőn a két rész közötti intézvényekben, s az ezen intézvények fenntartására szükséges kiadásokban semmi egyenlőség nem volt: hogyan lehet akkor összehasonlítást tenni a terület és népesség alapján a birodalom fenntartására való kiadásokra nézve?

A magyar királyság mindig maga határozván meg belső kiadásait, valamint a birodalom közös érdekeit védő katonai s kormányzati erők fenntartásához járulását, a számokból semmi aránylagos hozzávetést tenni nem lehet annak tartozására nézve; mert ezen tartozásokat, nem a birodalom lélekszámahoz való állása, hanem az annak uralkodó házához való és hiteles szerződéseken alapult jogviszonya határozta meg.

Azonban eltekintve is ezen viszonyoktól úgy a bécsi, mint a pesti lapok csak pusztá számokból is jobban megadták a fött borsót a „D. Zeitung“-nak, hogy sem szükségesnek látnók mi is valamit még ok nélkül hányni ahoz.

Mi csak egyedül a jogi szempontokat kívántuk érinteni, s figyelmeztetni a „D. Zeitung“-ot, hogy a magyar királyság legalább is 1848 előtt nem volt soha „erobertes Land“ a hódításnak pedig — még ha e térre visszaállni is akarna Ausztria — visszatérő következményei soha sem lehettek egy más, egy alkotmányos korszak tényeire s ráfogott elmulasztásaira.

## Felső-Fejérmegye alkotmányos tisztikara még áll!

Gróf Haller Ferencz ur, mint Felső-Fejérmegye igazgató főbírája „Felszólítás a „Korunk“ szerkesztőségéhez“ cím alatt szerkesztőségünkhez egy cikket küldött be, a melyben írja, hogy mult hó 31-én este, a midőn házánál a megye több alkotmányos tisztviselőjével a Sylvester-estét vígan együtt töltötték, posta érkezével többek közt egy levelet kapott „Democritos“ aláírással, melynek tartalma F.-Fejérmegye „új tisztikarának“ gúnyirati alakban szerkesztett névsora volt; elolvasás után, mint esztelen alávalóság szüleményét egyszerűen félredobta. Azonban — ugymond — fájdalommal tapasztalta, hogy a „Korunk“-ban is megjelenvén ezen pasquillusz névsor, itt egy titkon működő gúnyíró-társulat ízi aljas játékát, s az igazgató főbíró gróf ur neheztelését erőlyes megróvában nyilvánítja a „Korunk“ szerkesztősége ellen, hogy az említett közleményt kiadta.

Ugyan e kérdésben alkalmunk volt látni nemes F.-Fejérmegye tisztiségének nemes Kolozsmegye tisztiségéhez folyó január-hó 7-ről idei 205. sz. a. intézett átiratát, melyben a nevezett tisztiség tudatja, hogy „most, a midőn alig élvezett alkotmányos létünk képzelt szép teréről a közelgő új válságok előestéjére sötétedünk, alig mondható fájdalom lepi el F.-Fejérmegye alkotmányos tisztiségének lelkét, látva, hogy a hon magukat szabad polgárainak nevezett egyénei közt olyak is találkoznak, a kik gúnyiratokkal (sétőleg) jellemezni szabadkoznak.“ A hírlapi közlemény által is nyilvánosságra jutott, de merőben alaptalan tisztinevsort illetőleg tehát a tisztiség, félreértések megelőzése végett, nemcsak a testvérmegyék törvényhatóságaihoz, hanem a kir. főkörmányszékhez jelentést tett, a melyben tudatja, hogy F.-Fejérmegye alkotmányos tisztikara még áll, s azon hírek és közlemények, mintha ottan már más tisztikar alakult volna, egy ismeretlen gúnyíró-társulat működésének piszkos forrásából erednek.

Midőn ezen fontos ügyállásra nézve e hiteles adatok nyomán lapunk olvasóközönségének egész bizonyossággal tudomására hozhatjuk azt, hogy Felső-Fejérmegye (a megyei bizottmány gyűléseinek legf. felügyelőségén kívül) eddigi alkotmányos szervezetében áll, s a tisztiség oly méltó bosszúsággal tett nyilatkozatát a körülményekhez képest bár kivonatlag ismertetőnk, nem mulasztjuk el egyszerűsággal a magunk részéről is legmélyebb megbotránkozásunkat, sajátlatunkat és megvetésünket nyilvánítani egy oly aljas nyilatkozat felett, minő ez alkalommal, e fontos ügyben, e komoly pillanatokban kétszeresen büntetésreméltó könnyelműséggel elkövetett.

A F.-Fejérmegye „új tisztí névsora“ iránti közlemény — habár némi változtatással, kevésbé gúnyoros modorban, mint a „Korunk“-ban — fájdalom! a mi lapunkban is megjelent, még pedig mint eredeti tudósítás, mely a megyei tisztikar egyik tekintélyes állású tagjának nevében küldetett

be, s melyet mi — nem ismerhetvén minden érdemes házkfia valódi kéziratának jellemét — szomorúan bár, de bona fide kiadtunk, kiadni köteleességünknek tartottunk, meg se álmodván, hogy bérceink közt könnyen akadjon oly silány lélek, mely ne áttolja a közbecsület paizsa alatt álló nyilvánossági organum vezetőinek bizalmával és jóhiszeműségével épp ily hazai közügyben, épp ily silány érdekekben, épp ily erkölcselen módon visszaél. Mindent el fogunk tehát követni, hogy a kéziratot előkerítve, gróf Haller Ferencz házkfiához juttassuk azon kérésrel, hogy a titkosan sötétben ármánykodókat annak nyomán lehetőleg kiderítai, s ohajtott, kedvező eredmény esetében lapunkban leendő nyilvános megbélyegzés végett kiletők felől szerkesztőségünket értesíteni sziveskedjék.

Miután pedig ezek után nemcsak valószínűnek, de éppen bizonyosnak tartjuk, hogy helybeli lapársunk szerkesztőségének bizalmával épp oly visszaélés történt, a sérelmes közlemény nyilvánosságra hozatala miatti vád sulya alól valamint szerkesztőségünket, épp úgy a „Korunk“ szerkesztőségét is feloldozni kérjük.

Nagyvárad, jan. 7. 1862.

## Bihari levelek.

Ha édes hazánk jelen helyzete fölött végig néz a honfi, ha nézi és látja egyfelől fájdalmait, melyeket enyhíteni, nézi mely sebeit, melyeket gyógyítani kell, nézi az akadályokat, melyeken keresztül az alkotmányos boldogság ígért földére kell e nemzetnek eljutnia; nézi és látja másfelől, mint bulanak szét lassankint legszebb reményeink, azt kell kérdeni: mikor fogy el már a keserv poharából az ital, melyet oly régen itítottunk; azt kell kérdeni, hogy a Mózések helyett, kik megmutatták az alkotmányos boldogság ígért földét e nemzetnek, lesznek e majd Józsuék, kik oda őt be is vezessék? ... És mi azt válaszoljuk: igen is lesznek, mert azok, kik elvetették a magot — azt összeszedni többé nem lehetvén — eljönnek ismét az aratásra. ... És ez idő nem messze van; mert bármint mondjanak némelyek, nem-sokára be fogják vallani, hogy ez az „ideiglenes állapot“ a bihari „szűzszület“ a testvértestvérség, az a bihari a megye szervezése — részint a királyi biztos betegeskedése, részint pedig és leginkább a hivatalképes egyéneknek a „tarthatatlan állapot“ idegenkedése miatt — folytonos vajdása van; most alispánok nincsenek, majd alkalmas szolgabírák nem akadnak; új emberek lépnek előtérbe, kiket csak az utolsó évtizedből ismerünk, kiknek se népszerűsége, se elég készsége; a nép nem ismeri őket, s így nagyon csekély bizalomra számíthatnak. Román testvéreink lesznek legszerencsésebbek — az élesdi és belényesi járásban — mennyiben ők — jobban mondva papjaik — azon egyének-ket kapják, kiket kértek magoknak. Városi tisztikarunk megalakult, megalakulását jelentő hirdetményében kijelentvén, hogy a folytonosan tartó katonai adóexectio eltávolítását csak ugy eszközölheti, ha a városi polgárság adóhátralékát, s az az évi illetőség egynegyed részét azonnal letörleszti. — Társaséletünk egyhangu, örömtelen, mindenki a meleg szobát őrzi, onnét nézi azon egykét szánkázó mükedelőt, ki a tegnapi hullott új havan, csörgő lovaival igyekszik szétoszlatni mások és saját kedélye komorságát. — Színészeink nincsenek, talán azt gondolják, midőn annyian vannak színészek, illetőleg színészekedők az élet száraz deszkáin, rájuk nincs szükség. ... igazok van. — A megye előbbkelőbbjei házi tűzhelyeikhez s a fővárosba mentek telelni, így hangversenyekre és dalidókra is, bár hosszú a farsang, semmi kilátás. — Így van most mindent, a Királyhágón túl és innen: a levelezők és hírlapolvasóknek tehát, hogy az unalmas téli napokat medve módjára által ne aludják, a következő indítványt teszem: Kazinczy azt mondá egykor, „a hazaszeretetet és a vitézséget bizza az állam a nőnem ápoló kezére“, én pedig azt mondom: a haza szerelmét ápolja a hisztoria! Ott vannak letéve az apák hagyományai, testamentumai, a sebek, a küzdelmek; az mutatja meg a haza terét, a természetes határokat, az őseik, nagyok és dicsőséges és csonthalmait; az mutatja a százados — tehát természetes — elleneket, az elpazarlott hitet, reményt, bizalmat... az oklást... Indítványozom tehát, hogy a téli napokon tanulmányozzunk a magyar történelmet... úgy is elleneink azzal vádolnak bennünket, hogy a komoly tudományokat nem pártoljuk, nem kedveljük: most ennek meg



a világ s nemzet előtt felmutatni; kételkedni látszván mes-  
terként tapintataikban. Azonban a névtelen feladók, kik kü-  
lönben egy pár személyből állanak a magyar-láposi járás-  
ban, a mennyiben nagyrésze csak normalista s egy csak az  
köztek, kiről elmondhatni e közmondatot: „Inter vaccas, bos  
est abbas“, a ki ismeretes előttem az egykori gazdaként a  
ki medve borbé ültözött szamarát imígy szólta meg: „Nosco  
te mi aselle“, ki nem más mint boérfalvi M. Gábor ur,  
ki az idei aprilisi Belső-Szolnok vármegyei bi-  
zottsági közgyűlésen Dézsén a magyar-láposi járásból  
százakra menő román néppel, úgy papokkal, bírákkal, dász-  
kalokkal nagy menet mellett rohant be a gyűlés termébe,  
az indulattól felbőszülten, az utóbbiakat 24 helység ládaiból  
helységenként Mán Gábor által rendelt 10—15 o. é. forint  
pénz fizetése mellett rendeltetve mint párt emberei \*) von-  
tata bé.

A hol magam is egyedül párt nélkül megjelenve ked-  
velt színben elbucusztatám a magyar és román népet ro-  
mán nyelven a volt rendszer embereitől, melynek nyomán  
a nagy örömtől fellelkesítve a román nép, mintha soha se  
látta volna tribunusát, megfélejtkezett róla s teli torokkal  
kiálta e román szavakat: „Sze trejaszke domnu Timbus,  
Dumnezeu se el tie in multi anni“, a következő napokon  
pedig megválasztott egyhangú felkiáltás mellett a magyar-  
láposi járásba szolgabírónak a magyar nemzeti bizottság  
tagjaival együtt, mely népies részrehajlás ellen ok nélkül  
zúgolódik, feltolva magát a nép nevében, a ki ma is jól ös-  
meri multját, eleget látva a reportokon döflősen pöfögni, a  
hol 6 hónapokon keresztül mind ajánlotta magát szolgabi-  
rónak nyíltan és mégis őt a nép kihagyja a választásból,  
ugy hogy még egy gyáva bang sem hangzott mellette, alig  
várva, hogy menekedjék tőle, kit különben azzal  
szedett rá, hogy a magyar nemzet a románok ügyét  
veszélyezteti, minden hivatalt el akar foglalni a romá-  
nok elől, e jog kivívása végett őt kövessék, hogy  
emberségre taníthassák a magyar nemzetet, ugy is kivül  
nincs több tanult román a járásban, mi könnyen hihető lett  
a román nép előtt, azonban okulván szavaimból és a ma-  
gyar nemzet nyilvános nyilatkozataiból, mely jegyzőkönyvi-  
leg is kimondta a közgyűlésen, feleszmélődött azért ekkor  
a román nép és kitalálta a választás módját, de nem azon  
szempontból mint M. Gábor ur megjegyzi, hogy magyar  
érzelmségemért pártolt, hanem éppen román nemzetes ér-  
zelmségemről, ugy tudományom fokról lett meggyőződése  
szert a multból és jelenből ösmerve kimondá ítéletét két-  
tőnk közt, így a törvény szent szavai szerint bételvén e köz-  
mondat: „Vox populi, vox Dei“, M. Gábor ur nevét pedig  
halva elnémet a magyar és román nép, tudván a törvény  
e mondatát: „Semel deprehensus, centies reus.“

Megróvás intéztetik a magyar nemzeti intelligencia el-  
len azért, mintha nyíltan ígerte volna azt, hogy magyar  
nemzet iránti érzelmségemért még akkor is pártolni fog,  
ha bárminő magyar lopásban is venniék részt, minő nagy  
megyaláztatása ez a magyar nemzetnek egyes embertől önmaga  
érdekeért és nem a köz jó ügy, a haza boldogságáért intézve,  
gondatlan ráfogás a művelt diplomatiás magyar nemzetre,  
ki gondolom e merész állítást elégtételkerés nélkül nem  
hagyja e sértő kitételért a „Concordia“ ezimű lap tisztelt  
szerkesztőségét kérdőre vonandja, a névtelen feladónak ne-  
vét előkivánja; hisz ha az egyenlőség, testvériség alapján  
ugy műveltségemmel fogva választásomban beleegyezett kez-  
fogva román atyánkfiaival, melyre mint különben iskolát  
végezt és censuratus egyén érdemesítve lehettem, miért  
irigyl az a feladó, igyekezzék önmaga is azt megérdemelni,  
mit irigyel másról. Én nekem kitűzött olvem legelsőbben a  
törvényes felséges uralkodónak henni levele, a magyar, ro-  
mán, székely, szász, valamint horvát, szerb e hazabeli nem-  
zetek jogait, törvényeit mindig tiszteletben tartani, mely kö-  
telességem is az egyenlőség és testvériség alapján és szü-  
netlenül a haza boldogságára mint jó hazafi törekedni és a  
haza felforgatására törekvők ellen segédkeztet nyújtani.

At nem láthatom honnan merítet a vádló indokot arra,  
hogy a mi a magyar nemzet magamféle románokkal bi-  
raud, addig a román nemzet testvériségére nem számoltam,  
ilyekkel romba döntendi Magyarországot? Minő absurdum  
és balgatat összehasonlítás, hogy egy nemzet egyesekért,  
ha csak mint szolgabírónak is megválasztásába beleegyeznek,  
már végső veszedelme következhessen a ki csaknem leg-  
kisebb hivatalnok a megyében és sok főbb hivatalnokok  
rendelete felügyelete alatt áll, a mellett hivatalos állása nem  
örökös, hanem ideiglenes törvény és felsőbb rendeletnek  
fogva a mellett is a nép önkényes jóváhagyásától függ; hisz  
míg e nemzet a M. ur féle emberek által igazgattatott,  
mennyi terü, szenvedés érte e haza népet és mégis él, e  
hon romba nem dönt; hát még az önmaga által választott  
és önkényből függő emberei által, kiket bármikor leszorít-  
hat a térről, hogyan juthatna végső veszedelmebe? hány  
országok műveltségét egyén halt ki a nemzetek sorából a kö-  
zel multban, kiknek elvesztét a haza, de azért  
romba nem dönt? azért igénytelen személyem e földön lé-  
tezéséért mint lármázás fel a kormányt és a föld népet  
csendes nyugalmából, izgató tervei által.

Vajha ne bírna a „Concordia“ román lap ily hamis  
vádakat terjesztő és nemzetet nemzet ellen ingerlő romá-  
nokkal, mint a feladó és nézné jobban át mit nyomat ki,  
mert ilyekkel övét nem hogy a sárból kibuzná, hanem mint  
a vízbe fuldoló védekezést is maga után húzza; olyatán  
féle kitételek nem fognak testvériségre a hazai nemzetes  
törvényes kötelek fentartására és így a haza és trón  
boldogságára mutatni, ilyek mellett a román nemzet soha se  
éled fel hamvaiból és szunyadozó álmából. De hiszem azt,  
hogy a „Concordia“ szerkesztősége számos teendői közt át-  
futva figyelmét nem vette észre mi lappang a feladásban,  
mert több kimélettel viseltetett volna szaggatott román nem-  
zeti egyes egyéni irányában s nem áll bé a vízbe fuldok-  
lók védekezésnek.

Nem késő még megjobbithatja magát, nincsen ember  
bűn és bűn nélkül e földön.

Megjegyzí a bujdosít játszó, hogy hivatalom a falusi

\*) Az e téren megjelenő cikkek miatti felelőssége csak is a saj-  
tósági hatóság irányában illet minket.

jegyzők octroyálásával kezdtem, de valja meg ő uraságán  
kívül ki maradtott ki a jegyzőségből, nemde normalisták is  
vannak a jegyzők közt, kikről ki teheti fel, hogy alkalma-  
sok lehetnek, vagy tán normákat végzett öcsese ifj. R. M.  
Gábor, kivél tinn 27 helységet bántazott és még se tudá  
nagy népszerűsége mellett sehová bétukmálni.

Ne csodálkozzék a névtelen feladó, ki körmei által  
árulta el magát mint a zsákba dugott macska, hogy a jegy-  
zőket némi tekintetben hivatalosan megfeddtem, mert mind-  
nyájan 2—3 a. é. forintot, ön pedig B. Juon sogora előbb  
magyar-láposi járás oskolai tanító, később mind három hely-  
ségek jegyzője 5 szőr 10 a. é. forintig jól szokta volt ma-  
gát egy kérelem irásáért fizetetni, a mi Belső-Szolnokmegye  
nagy érdemű főbb tiszteinek tudomására esett, mit a hoz-  
zájok folyamodó román kérelmezőktől tudtak meg, annak  
nyomán rendeltést kaptam körözteni azt, hogy egy kérelem  
írásáért 35 uj krónát többet venni senkinek sem szabad; to-  
vábbá eltiltatott általam minden jegyző, hogy a nép nevé-  
ben mint szolgabíróhoz kérelmet írjon a felvett pénz visz-  
safizetése terhe alatt, mód nyújtott azzal arra, hogy a  
nép a régi rendszer szerint kérelem nélkül csak szóval jár-  
ulhasson és így nyerhessen elégtételt minden költség nélkül,  
a mellett a peres felek mindig egyszerre jelennek meg nálam  
tanúikkal, oklevelekkel kiadott rendelettemmel fogva, a mi-  
dön hivatalos körömhez tartozókban elégtételt nyernek rög-  
tön szóval, vagy írásban a tény állása szerint hazai írott és szó-  
kások törvényeink értelmében. Így mindenki meglegedetten  
távozik tőlem, miután jogaik védelme tiszteletben tartatik,  
megvallom azt, hogy a boérfalvi zsidó árendást M. Gábor  
ur kérésére nem bűntettem meg 10 a. é. frtig mint irá azért,  
hogy lelkes testvérenek miért ad naponta italt, tudván azt,  
hogy mint nagyobb testvér és lelkes öbatalmu és nincs  
öcsese M. Gábor tutsága alávetve, de e hibámért megbö-  
csát a nemes olvasó.

Rosz neven veszi M. Gábor ur azt, hogy nálam van-  
nak most és nem nála a hivatalos járási strázsák, pedig  
azért kár nebeztetni, annak helyes oka van, azt kívánás-  
gára megvallom: az azért van mint 30,000 lélekből  
áll járásban, mert míg a jó románok magát tüntető a  
magyar-láposi büntető törvényszékkel segéd volt, ő maga és  
több hivatalos társai majd mindent rosszul, vagy éppen nem  
végeztek el, az okból most naponta 60 töl 100 ig való pe-  
res ember fordul meg panaszos ügyekkel nálam és ezek  
ügyébe ide-tova küldhetés végett, valamint több hivatalos  
rendeletek köröztetése végett kellene a strázsák.

(Vége következik.)

## POLITIKAI HIREK.

**Angolország.** A tengerészeti parancsnokság évi ki-  
mutatása szerint az angol tengeri erő jelen állása követke-  
ző: Van mindössze 856 hadi gőzös, ezen kívül 150 sor-  
és más nemű vitorlás hajója, ugy hogy hadi hajónak ke-  
rek száma 1000 et tesz. E szám következő hajónemekre osz-  
lik fel: 81 sorhajó mindenik 74—131 ágyuval; 22 kisebb  
sorhajó vagy nagyobb fregát 60—70 ágyuval; 33 csavar  
fregát 51 és 10 vitorlás fregát szintén 51 ágyuval; 51 más  
hadi jármű 22-50 ágyuval, melyeknek legnagyobb része  
tonnatartalomra egyenlő a sorhajókkal; van továbbá 29 ca-  
var-korvet vagy fregát 22 ágyuval; 317 csavar- vagy ke-  
rekes gőzös, 22-nél kevesebb ágyuval; és 185 csavar-ágyu-  
naszad, mindenik kettőt armstrongágyuval.

London, jan. 6. A „Times“ jelenti: Ma Osborneban  
minisztertanács tartatik. A parlament febr. 6-ra hivatik ösz-  
sze. Azon esetre, ha Amerikából kedvezőlen tudósítások ér-  
keznek, 14 nap alatti összehívása lehetséges. A „Times“  
reméli, hogy a béke fen fog tartatni.

**Francziaország.** Az „Opin. Nationale“ egyik köze-  
lebbi számában Mickiewicz László a lengyel nemzetnek  
Francziaország irányában táplált várakozását következőleg  
tolmácsolja:

„A rettegés eltűnt a lengyelek lelkéből s átment az  
oroszkókba. Útni fog egykor az óra, melyben ezek elvesz-  
tik bátorságukat, hogy mint katonák használják azon fegy-  
vereket, melyekkel védtelen nép megtámadására éltek visz-  
sza. Egy szó Frankhontól, egy olyan szó, minőt Hübnér  
ur 1859 i. január elsején hallott, nemcsak egy követet töl-  
tene el rettegéssel, hanem megtörmé az orosz hadsereg ere-  
jét s a lengyelek erélyét számszorozná. Az események ha-  
talmánál fogva Francziaország kénytelen lesz e szót kimon-  
dani; de kívánatos volna, hogy az erre alkalmas pillanat  
ne a szent szövetség, hanem ő válassza. Tudjuk, milyen  
sokat tett Napoleon győzelmeire nyilatkozatainak előrelát-  
hatlansága s hadjáratának gyorsasága. Az elnyomott nem-  
zetek mindig és mindenek előtt Francziaországra vetik sze-  
meket, mint természetes védelmezőjükre; azonban a len-  
gyeiek előtt nem titok azon pillanatnyi akadályok létezése,  
melyek Frankhon cselekvését feltartoztatják. Tudják ők,  
hogy egy magát becsült kormány nem beszél, ha szavait  
közvetlenül tett nem követheti; s ők nem szívnék meg Isten  
és Francziaország segélyét kérni. Adná Isten, hogy Fran-  
ciaország mielőbb követhesse hivatását. A történezet előtt  
megfoghatatlan lenne, hogy azok, kik a siriai mézslárlásnak  
szünetet parancsoltak, a lengyelekre nézve ne tudnák  
ugyanazt tenni.“

A hadsereg leszállításáról indult híreket az „A. A. Ztg.“  
nak egy párisi levelezője következőre szállítja le:

Egy 1861-i decemb. 14-ől kelt császári rendelet a  
103-dik ágyú és 1. idegen ezredet feloszlatta. Tulajdon-  
képeni seregleszállítást e cselekvényben nem láthatunk; mert  
oly hadseregnél, mely minden fegyvernemet összevéve 200  
ezredet számlál, kettőnek feloszlattása tekintetbe se jöhet.  
Mindamellett némi megállapodás látszik az új csapatok ala-  
kításában s oda törekednek, hogy ha a hadi kölséget nem  
is kevesbíthetik, legalább szigorú rendet hozzanak be. Az  
érintett két ezred feloszlattásán kívül további leszállítás va-  
lószerűleg nem lesz, főleg a keretekben. Nagyból mérvbe-  
ni szabadságolás sem valószínű, miután october végéig min-  
den ezredből 75 ember bocsátottat el a tartalékhoz.

Egy jan. 6-ól kelt brüsseli távfürdő szerint parancs

adatott ki, hogy a romai őrség tábori kellekei Marseilleből  
Rómába küldessenek, mintha egy bekövetkező hadjárat vol-  
na kilitásban.

**Olaszország.** Róma, dec. 30. Szt.-Pétervárról egy  
gyors fűtár küldetett Kisseleff grórhoz igen komoly tar-  
talmu sürgönyökkel. Kapott utasításai következtében az orosz  
követ

glia iránti hangulat ellenséges; s mégis általában békés megoldást hisznek.

Magán sürgönyünk pedig így hangzik: **Newyork, dec. 28-kán. A kormány a letartóztatott biztosok kiadásába beleegyezett.**

**Ujabbak.** A „Parl. Korr.” írja, hogy gr. Nádasdy az erdélyi udv. korlátnak, ő felségének Veronában mulatása alatt Boczenből (hová, a mint jelentve volt, neje látogatására ment) Veronába utazott s ott fogadtatott ő felsége által. Hír szerint, e találkozás eredményeül, rövid időn Erdélyre vonatkozó legfelsőbb határozatokat várhatunk.

— Ugyanazon kulfő szerint a legutóbb Velenzből Bécsbe jött futár Rainer főherczegnek egy császári kéziratot kézbesített, mely a febr. 26-i alap-törvény azon pontját hozta emlékeztetbe, mely szerint az államminiszteriumnak fen volt hagyva, hogy alkalmas időpontban javaslatot terjesztszen elő a Lombard-velencei királyságnak adandó alkotmány iránt.

— A „Herm. Ztg.”-nak távirják, hogy Hor-

váth István erdélyi közügyek igazgatója az erd. udv. kancellária tanácsosává nevezetett.

— Az unio történelmére vonatkozólag a „Sürgöny” jólétesülni szokott bécsi levelezője is írja, hogy az erdélyi kancelláriában feltűnő érdekességgel keresik össze mindazon okmányokat, melyek 1740 óta a Magyar- és Erdélyország közti unio kérdésére vonatkoznak. Beszélnek, hogy ezen okmányok egy jelentékeny hivatalos dolgozatnak fognak alapul szolgálni.

— A centralista párt s a magyar szabadelvűek közti egyezkedésről legalább egy ily nemű szándékról darab idő óta keringő híreknek mégis csak lehet valami alapja. A „Botschafter” plane „a Magyarország szabadelvű pártjával folytatásban levő transactionról” beszél s azt állítja, hogy e hír nagyon meglepte a magyar udv. kancelláriát, miután gr. Forgách az ő conservatívok kedvencz eszméjét sajátította el és tüzte ki programjául t. i. az 1847-ki állásponthoz csatlakozást s az 1848-iki törvények alkotmányos revisióját. A „Sürgöny” erre azt jegyzi meg, hogy a kan-

celláriától e részben legkisebb újmutatásban sem részesült; de annyit bizton tud, hogy a jelenlegi főkancellár minden gyakorlati közvetítési kísérlet sikerét buzgón fogja előmozdítani, bármely oldalról is jöjjön az.

— Mostar, jan. 7. Omer basa tegnap új kiáltványt küldött a felkelőkhez s hadi miveleteit megszüntette addig, míg erre választ kap.

— Január 8-ról szóló londoni távsürgönyök szerint, az angol lapok még mindig valószínűtlennek tartották az ügynökök kiadatását s aggodalmaskodtak a béke bizonytalansága miatt.

#### Távirati tudósítás a bécsi börzéről

Január 10-kén: Nemzeti kölesön 82.45. 5 % Metalliques 67.45. Bank-részvény 773.—. Hitel-részvény 180.10. Váltó Londonra 140.40. Ezüst 139.—. Arany 6.65—.

Január 8-ikén: Urbéri kárpótlási kötvény: Magyarországi 68.—. Erdélyi 66.—.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

## H I R D E T É S E K.

### HIVATALOS.

(433)  
246 1862

### Hirdetmény.

A cs. k. belügyminiszterium és cs. k. fő hadparancsnokságnak 1857-ik év Szentgyörgy hava 27-én 85 bir. törv. lapszáma alatt kelt rendelete alapján hivatkozva e főkörmányszéki elnökségnek f. é. Kisasszony hó 12-én 1507 elnöki szám alatt kibocsátott hirdetményére, a 1861-ik évben Dézsen, Maros-Vásárhelyt, Nagy-Szebenben, Brassóban és Kolozsvárt a lőtenyészítés emelése végett megtörtént díjak kiosztásáról eredmény következtében tétetik közhírre:

A fennebbi rendelet 2-ik cikkében előírt kellékek kimutatása után a kihirdetett államdíjakat és ezüst éremeket nyerték:

#### A) Dézsen Szentmihály hó 10-én 1861.

Szopó csikós anyakanczákért: A 25 drb. arany díjt szent-mátói Farkas Károly, és 6 arany díjt alsó-gáncsi birtokos Bauer Lajos, szl-margitai birtokos Kolozsvári Albert, árpástói birtokos Keceli Ferenc és németi birtokos Brehár Sándor.

Hároméves kanczákért: A 15 drb. arany díjt ormányi ev. ref. lelkész Dézsi János a 6 drb. arany díjakat németi birtokos Bányai József, szent-margitai lelkész Kolcsár Simon, láb-falvi birtokos Dicz Vaszi és ugyan odaváló Rédei Juon.

#### B.) M.-Vásárhelyt Szentmihály hó 20-án 1861.

Szopó csikós anyakanczákért: A 25 cs. arany díjt sáromberki Tilman Károly, a 6 arany díjakat n-nyulási Gyarmati Sándor, m-vásárhelyi Lázár István, kebele-szent-iváni Bács Miklós és ilenczfalvi Mátyás Samu, végül további jutalom díjak híjában, csak ezüst éremmel jutalmazták: kebele-i Nagy Samu és mező-csávi ifj. Jenei József.

Hároméves kanczákért: A 15 arany díjt gerjeszegi Máté Károly, a 6 arany díjakat széplaki Gruzda Elek, ugyan odaváló Szarvadi Lajos, malomfalvi Vladucz József és kis-lekenzei Verzár Mihály, ezüst éremmel jutalmazták: nyulási Gyarmati Sándor és kölpényi Szakács László.

#### C.) Nagy-Szebenben Szentmihály hó 30-án 1861.

Szopó csikós anyakanczákért: A 25 drb. arany díjt alamóri Fromm Antal, a 6 drb. arany díjakat alamóri Korbács Ferenc, vizaknai Szűcs Sándor, kövesdi Gyulai Sándor és kalapácsfalvi Háhn Tamás, csak ezüst éremmel jutalmazták: veregyházi Gross János, bürkös Moldován Márton és n-szebeni Setz Friedrich; végül megdicsértetett schlathi Stühler Ferenc.

Hároméves kanczákért: A 15 arany díjt alamóri Hankis Károly; a 6 arany díjakat alamóri From Antal, ágostonfalvi Herberth György, vizaknai Herbert Barabás és mundaí Kóré Ferenc; ezüst éremmel jutalmazták: besenyői Balog János és n-szebeni Schobesberger Károly; megdicsértettek: besenyői Balog János és mundaí Kóré Ferenc.

#### D.) Brassóban mindszent hó 10-én 1861.

Szopócsikós anyakanczákért: A 25 arany díjt papolci Thámó András; a 6 arany díjakat: kőhalmi Ábrahám Christján, brassói szolgálatban levő hadnagy Lange Károly, etfalvi birtokos Imre Károly és kőhalmi földész Homrödi János; megdicsértetett: csőfalvi Csia Antal.

Hároméves kanczákért: A 15 arany díjakat katzenborfi földész Miess Mihály, zágoni birtokos Bartha Miklós, ujegebázi földész Schwab Jakab és kőhalmi Lurz András; megdicsértettek: dálnoki birtokos Lázár Mihály és ujegebázi földész Cresztels János.

#### E.) Kolozsvárt 1861 év mindszent hó 2-án.

I. 4—7 éves kanczákért: 12 arany díjt Németi Sándor, 8 arany díjt Darkó Károly, 5 arany díjt, Szemerjai Lajos; ezüst érmét Müller Mihály.

II. 3—éves kancza csikókért: 12 arany díjt Szarvadi Pál, 8 arany díjt Darkó Károly, 5 aranydíjt Boda Pál; ezüst érmét Szabó Gergely.

III. 2 éves csikókért: 12 arany díjt Miske Lajos; 8 arany díjt Németi Sándor; 5 arany díjt Zöldi János, ezüst érmét Boda Pál.

IV. 1 éves csikókért: 12 arany díjt Ferenczi Károly, 8 arany díjt Magyar József, 5 arany díjt Kilyén Ferenc; ezüst érmét Boda Pál.

A pályázók lovak száma volt:

|                 |             |
|-----------------|-------------|
| Dézsen          | 25.         |
| M.-Vásárhelyt   | 29.         |
| N.-Szebenben    | 26.         |
| Brassóban       | 31.         |
| Kolozsvárt      | 51.         |
| <b>Összesen</b> | <b>162.</b> |

Kolozsvárt, január hó 8-án 1862-ben.

(3—3)

(430)

Sz 1646. t. 1861

### Hirdetmény.

A kolozvári Tanács, mint városi Törvényszék részéről közhírre tétetik: miszerint helybeli ügyes Péter József kérésére Triff György ellen, ennek a Czigánysorban levő s végrehajtásilag 400 frtra becsült 322 számú háza s telkére, a végrehajtási árverés felperesnek 360 frt o. é. váltó követelése és járulékaire, a végrehajtási árverés helyszínén megtartása 1862-ik évi január 29-ik és február 14-ik napjai d. e. 10 órától kezdődőleg tüzetek ki.

Mire a venni kívánók oly hozzáadással hivatnak meg, hogy a ház és telek becsültjait s az árverés föltételeit a város főjegyzői irodájában megtekinthetik, azokról másolatokat vehetnek s az azon fekvő terhekről a táblázási könyvekből tudomást nyerhetnek, a vevő pedig a házon jelzőlogilag fekvő adósságokat a vétel-ár értékéig bírói utalványozás után elválni köteles.

Egyszersmind felszólítanak mind azokat: kik a kijelölt birtokra nézve jelzőlogos jogigényt vélnek tarthatni, hogy azt annak eladatásáig a törvényszéknek nyilvval bizonyosabban bejelentik, mert ellen esetben magoknak tulajdonítsák, ha a vétel-ár felosztása közbejvetelők nélkül fogván végbemenni, a mennyiben ez által a vétel-ár boli részesedésből kizártnak.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel. (Bel-farkasutca 74 sz.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Azon jelzőlogos hitelezők, kik e város területén kívül laknak, a vétel-ár felosztáskor jogigényeik védelmezésére itt helyt lakó felhatalmazottakat nevezzenek ki, s azok nevét és lakását e törvényszéknek jelentésük be, ellen esetben a mulasztók rovására hivatalból fog képviselő kineveztetni, a kihez minden további kézbesítések intéztetni fognak.

Sz. kir. Kolozsvár város Törvényszékének 1861-ik évi decemb. 21-én tartott üléséből kiadta: Gothárd József főjegyző.

### NEM HIVATALOS.

(431)

A n-nyedi ref. collegium által Alsó-Fehér vármegyében Vingárdon biratu, jó eserepes kö udvar lakkházzal és gazdasági épületekkel ellátott jószág, — mely mérnöki új fölmérés szerint áll 753 tatást: holdra menő, udvartelkek, mivelés alatt levő kisebb és két nagy kiterjedésű tábla szőlőtermő, jó termékenységgel kaszáló és szántó földekből, az erdőkön kívül, — folyó 1862-ik év april. hava 1-ső napjától számítandó több évekre, akár öt évre, akár 3 igas fogatokkal és szekerekkel, akár azok nélkül, — s hogyha a kiadni szándékozók a szőlőket nem akarnak kivenni ezek nélkül is; de ez esetben egyik épületet udvarhelynek, a kaszáló rétek egy részének, és pár szántó földnek kihalásá-  
val, — haszonbérbe fog adatni.

Mely kiadás iránti árverés jelen évi február hó 6-ik napján délelőtti 9 órakor, N.-Nyeden a Collegium udvar-bírói szállásán, meg fog tartatni; melyre az illetők 200 új forint bánt pénzel meghivatnak. — Addig is a jószág állása, és haszonbéri feltételek iránt, értekezni lehet N.-Nyeden iskolai gondnok Fosztó Ferenczel.

(420)

### Hirdetmény.

Báró Kemény László urnak nems Alsó-Fehér vármegyében, Alsó-Gáld helységben létező nagy kiterjedésű jószága és tagosított birtoka, a gáldi patakon lévő 4 malommal, benn a helységben és künn a K.-Fejérvár felé vonuló ország út közelében fennálló korsom-házakkal és jogokkal, 8 darab béres ökrrel, több nemű gazdasági eszközökkel és 30 darab jófajta sertésekkel együtt, a jövő 1862-ik évi april. 1-ső napjától kezdve, hat egymást felváltó évig haszonbérbe lévén adandó: — a bérleti szándékozó bővebb értekezést vehet az említett jószág kiterjedéséről s egyszersmind a haszonbér feltételeiről is tudomást szerzhethet magának Alsó-Gáldon a tulajdosos báró urnál, Kolozsvárt pedig ügyvéd Ürmösi Sámuelnél, kiknek lakása föltalálható k.-szent-utczában a 47. sz. alatti háznál.

(124)

## Biztos gyógy- és óvszer a marhavész ellen.

Az 1850-ik évben dühöngött marhavész alkalmával használtam ezen szerket oly sikerrel, hogy pár száz beteg marha kezelése mellett alig lett kettő, különben is gyenge alkotásu, a vésznek áldozatja.

Az ellenszer használata mellett most is bár környékünkben a vész több helyen kiütött, mindazáltal a kezem alatt levő nagy mennyiségű marhák tökéletesen egészségesek.

En tehát kötelességemnek tartom ezen szerket, melyek a jelen marhavészben is nagy sikerrel használtatnak, az illetők figyelmébe ajánlani.

Kapható: Jármy Gusztáv hasonsz